

Crna Gora
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 02-03-15943

Podgorica, 22.11.2021. godine

MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA
-n/r ministra, gospodina mr Jakova Milatovića-

Poštovani gospodine Milatoviću,

Na osnovu Vašeg akta broj: 106-134/21-880/4 od 10.11.2021. godine, kojim se traži mišljenje na *Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o ukidanju nasilja i uznemiravanja broj 190*, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga zakona i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

U Izvještaju o analizi uticija propisa navedeno je da za implementaciju predmetnog Zakona nije potrebno obezbjeđenje dodatnih finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, sa aspekta budžeta nema primjedbi na Predlog zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o ukidanju nasilja i uznemiravanja broj 190.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Milojko Spajić

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo ekonomskog razvoja

NAZIV PROPISA

Prijedlog zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o ukidanju nasilja i uznemiravanja broj 190

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

Međunarodna organizacija rada - MOR je specijalizovana agencija Ujedinjenih nacija koja promovira socijalnu pravdu i međunarodno priznata ljudska i radna prava. Osnovana je 1919. godine Poveljom iz Versaja i postala je prva specijalizovana agencija UN-a 1946. godine.

MOR formuliše međunarodne standarde rada u obliku konvencija i preporuka koje postavljaju minimalne standarde radnog prava: slobodu udruživanja, pravo na organizovanje, kolektivno pregovaranje, ukidanje prinudnog rada, jednake mogućnosti i jednaki tretman, kao i druge standarde kojima se regulišu uslovi u cijelom rasponu pitanja vezanih za rad.

MOR promovira razvijanje nezavisnih poslodavačkih i radničkih organizacija pa tim organizacijama osigurava obuke i savjetodavne usluge. Pruža tehničku pomoć u sljedećim područjima: stručno obrazovanje i stručna rehabilitacija; politika zapošljavanja; administracija rada; radno pravo i industrijski odnosi; razvoj upravljačkog kadra; socijalna sigurnost; statistika vezana za rad, kao i sigurnost i zaštita na radu.

Unutar sistema Ujedinjenih nacija MOR je jedinstven po svojoj tripartitnoj strukturi u kojoj radnici i poslodavci učestvuju u radu upravnih organa organizacije kao ravnopravni partneri vladama.

MOR je osnovana sa zadatkom da doprinese postizanju opšteg i trajnog mira koji se može zasnivati samo na socijalnoj pravdi i humanom sistemu rada a što je izloženo u preambuli njenog Ustava i u Deklaraciji koja se odnosi na ciljeve i svrhu MOR-a, prihvaćene u Filadelfiji 1944. godine.

Crna Gora je 14. 07. 2006. godine, kao 179 država, postala punopravni član Međunarodne organizacije rada (MOR), prethodno postavši član Ujedinjenih nacija 28. juna 2006. godine. Tim činom je prihvatila prava i obaveze koje proizilaze iz njenog članstva.

Generalna konferencija Međunarodne organizacije rada je, imajući u obzir relevantne međunarodne instrumente poput Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, Međunarodnog pakta o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, Međunarodne konvencije o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije, Konvencije o ukidanju svih oblika diskriminacije žena, Međunarodne konvencije o zaštiti prava svih migrantskih radnika i članova njihovih porodica i Konvencije o pravima osoba sa invaliditetom, usvojila Konvenciju o ukidanju nasilja i uznemiravanja, broj 190, koja pripada grupi tehničkih konvencija.

Konvencija se sastoji od 20 članova kojima se, između ostalog, definišu izrazi "nasilje i uznemiravanje" i "rodno zasnovano nasilje i uznemiravanje", lica i sektori na koje se odnosi Konvencija,

principi i pristupi za ukidanje nasilja i uznemiravanja, mjere za sprječavanje nasilja i uznemiravanja, nadzor nad primjenom propisa iz ove oblasti, efektivna pravna sredstva i mehanizmi za rješavanje sporova, stupanje na snagu, izmjene i dopune Konvencije i druge završne odredbe. Konvencija o ukidanju nasilja i uznemiravanja broj 190 usvojena je 21. juna 2019. godine, na stogodišnjoj Međunarodnoj konferenciji rada u Ženevi, a dopunjena je Preporukom o ukidanju nasilja i uznemiravanja, broj 206.

Važnost Konvencije ogleda se u sveobuhvatnosti zaštite od nasilja, i to svih radnika i drugih lica u svijetu rada (lica koja rade bez obzira na njihov ugovorni status, lica koja se osposobljavaju – stažisti i pripravnici, bivši zaposleni, volonteri, lica koja traže posao i kandidati za radno mjesto, lica koja vrše ovlašćenja, izvršavaju dužnosti i obaveze poslodavca), svih sektora, i svih mjesta rada i boravka radnika kao što su prostori za odmor, ishranu, smještaj, obuku i obrazovanje radnika; u putu od kuće do posla i obrnuto, na službenom putu, tokom obuka, raznih događaja i društvenih aktivnosti.

Konvencija se primjenjuje u privatnom i javnom sektoru, u formalnoj i neformalnoj ekonomiji, u urbanim i ruralnim područjima.

U cilju ukidanja nasilja i uznemiravanja u svijetu rada neophodno je da se poštuju, podstiču i ostvaruju osnovna načela i prava na radu, i to slobode udruživanja i kolektivnog pregovaranja, ukidanje svih oblika prisilnog, prinudnog i dječijeg rada, ukidanje diskriminacije prilikom zapošljavanja i na radu, kao i podsticanje dostojanstvenog rada.

Konvencijom se definišu mjere i mehanizmi za sprječavanje nasilja i uznemiravanja, počev od prevencije, identifikovanja, preduzimanja mjera za njihovo sprječavanje i kontrolu. Zaposlenima i ostalim zainteresovanim licima treba obezbijediti informacije i osposobljavanje za prepoznavanje i suzbijanje nasilja.

Mehanizmi na nivou države za borbu protiv nasilja u radnom okruženju obuhvataju: žalbene i istražne postupke, mirno rješavanje sporova, sudsku zaštitu, zaštitu od odmazde i osvete, zaštitu žrtve, svjedoka i uzbunjivača, pravnu socijalnu, ljekarsku i administrativnu podršku žrtvama, sankcije prema izvršiocima, mjere za podizanje svijesti u konsultaciji sa reprezentativnim organizacijama zaposlenih i poslodavaca (kampanje, obuke, inicijative i dr.)

Konvencija o ukidanju nasilja i uznemiravanja, broj 190 stupila je na snagu 25. juna 2021. godine, a stupa na snagu, za svaku državu članicu, dvanaest mjeseci od dana registracije njene ratifikacije.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- Osnovni razlozi za usvajanje Konvencije ukidanju nasilja i uznemiravanja broj 190 su stvaranje pravnog osnova i potrebe za usaglašavanjem nacionalnog zakonodavstva sa propisima MOR-a, ispunjavanje uslova u pogledu istupanja na međunarodnom tržištu rada i očekivanje da će se obezbijediti efikasnija zaštita na radu i po osnovu rada zaposlenih. Konvencijom se ujednačavaju standardi koji se odnose na područje zaštite zaposlenih od nasilja i uznemiravanja, čime se dopunjuje i unapređuje stanje u ovoj oblasti i omogućavaju dostojanstveni uslovi za rad, čemu Crna Gora i teži.

- Predloženim propisom realizuje se aktivnost iz Programa rada Vlade Crne Gore planirana za IV kvartal 2021. Navedenim se doprinosi postizanju jednog od ključnih prioriteta Vlade – Zdrave finansije i ekonomski razvoj.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba**

razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Crna Gora je 14. 07. 2006. godine, kao 179 država, postala punopravni član Međunarodne organizacije rada (MOR), prethodno postavši član Ujedinjenih nacija 28. juna 2006. godine. Tim činom je prihvatila prava i obaveze koje proizilaze iz njenog članstva.
Utvrđivanje Prijedloga zakona o potvrđivanju Konvencije Međunarodne organizacije rada o ukidanju nasilja i uznemiravanja broj 190 planirano je Programom rada Vlade Crne Gore za IV kvartal 2021.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Važnost Konvencije ogleda se u sveobuhvatnosti zaštite od nasilja i uznemiravanja, i to svih radnika i drugih lica u svijetu rada (lica koja rade bez obzira na njihov ugovorni status, lica koja se osposobljavaju – stažisti i pripravnici, bivši zaposleni, volonteri, lica koja traže posao i kandidati za radno mjesto, lica koja vrše ovlaštenja, izvršavaju dužnosti i obaveze poslodavca), svih sektora, i svih mjesta rada i boravka radnika kao što su prostori za odmor, ishranu, smještaj, obuku i obrazovanje radnika; u putu od kuće do posla i obrnuto, na službenom putu, tokom obuka, raznih događaja i društvenih aktivnosti. Konvencija se primjenjuje u privatnom i javnom sektoru, u formalnoj i neformalnoj ekonomiji, u urbanim i ruralnim područjima. Pozitivni uticaji koje će imati primjena ove konvencije jesu poštovanje, podsticanje i ostvarivanje osnovnih načela i prava na radu, i to slobode udruživanja i kolektivnog pregovaranja, ukidanje svih oblika prisilnog, prinudnog i dječijeg rada, ukidanje diskriminacije prilikom zapošljavanja i na radu, kao i podsticanje dostojanstvenog rada.

- Primjena propisa neće izazvati troškove građanima i privredi.

- Propis ne utiče na stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišnu konkurenciju.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Dbrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija i socijalnog staranja na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju

propisa i u kom iznosu?

Ne

- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.

/

- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti

Ne

- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?

/

- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?

/

- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?

Ne

- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.

/

- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.

/

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- Korišćena je eksterna ekspertska podrška MOR-a u vidu izrade komparativne analize zakonodavstva u oblasti nasilja i zlostavljanja u Crnoj Gori sa zahtjevima postavljenim u ovoj konvenciji.

- Obzirom da usvajanje ovog predloga zakona nema fiskalni uticaj na budžet, nijesu sprovedene konsultacije prilikom izrade RIA obrasca.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Potencijalna prepreka je potreba za izmjenom relevantnih propisa u cilju potpune implementacije ove konvencije MOR-a.

- O implementaciji ove konvencije periodično se izvještava MOR. Indikator za mjerenje ispunjenja zahtjeva postavljenih u ovom jesu Komentari Komiteta eksperata za primjenu konvencija i preporuka MOR-a

- Za monitoring i evaluaciju zaduženo je Ministarstvo ekonomskog razvoja dok je nadzor nad primjenom propisa u ovoj oblasti u nadležnosti Uprave za inspekcijske poslove.

Datum i mjesto
10.11.2021. godine
Podgorica

MINISTAR

mr Jakov Milatović

Jakov Milatović